

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – BŘEZEN 2025

1. 3. ve 21.00 SEČ
15. 3. ve 20.00 SEČ
30. 3. v 19.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – v první polovině měsíce večer nad západem

Venuše – v první polovině měsíce večer nad západem

Mars – po většinu noci kromě rána

Jupiter – v první polovině noci

Saturn – nepozorovatelný

Uran – večer vysoko nad západem

Neptun – nepozorovatelný

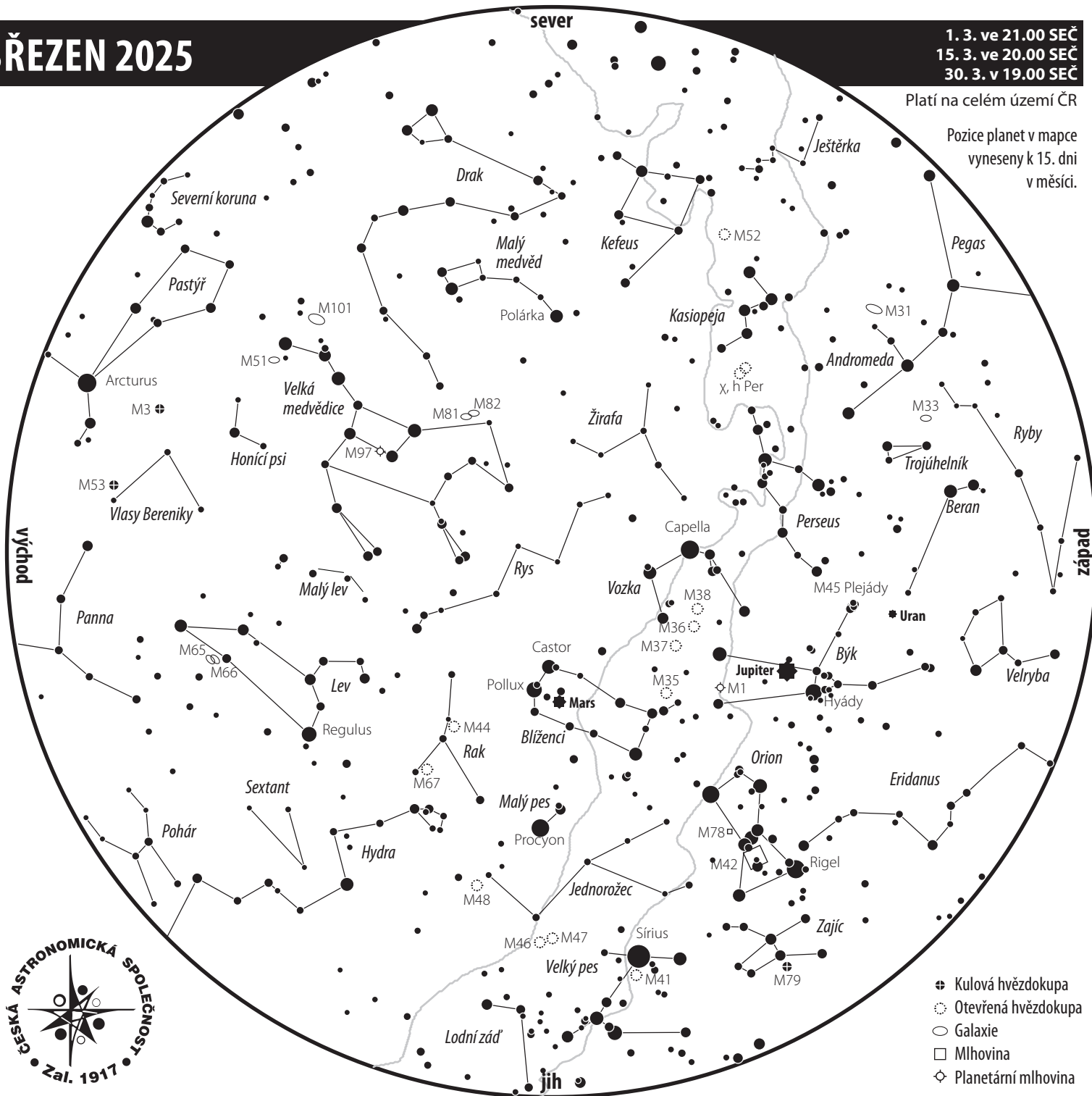
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Měsíc v konjunkci s Merkurem ($1,2^\circ$) a Neptunem ($0,4^\circ$)
1. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 361 980 km)
2. Měsíc v konjunkci s Venuší ($6,5^\circ$)
5. Měsíc v konjunkci s Uranem ($3,8^\circ$)
6. Měsíc v konjunkci s Jupiterem ($4,6^\circ$)
6. Měsíc v první čtvrti (16.31 UT)
8. Merkur v největší východní elongaci ($18,2^\circ$ od Slunce)
9. Měsíc v konjunkci s Marsem ($0,9^\circ$)
11. Merkur v konjunkci s Venuší ($5,6^\circ$)
12. Saturn v konjunkci se Sluncem
12. Planetka č. 8 Flora v opozici se Sluncem ($9,6^m$)
14. Měsíc v úplňku (06.54 UT), zatmění Měsíce
17. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 405 729 km)
20. Jarní rovnodennost (09.02 UT)
22. Měsíc v poslední čtvrti (11.29 UT)
23. Venuše v dolní konjunkci se Sluncem
24. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
29. Měsíc v novu (10.57 UT), částečné zatmění Slunce
30. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 358 135 km)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na

www.udalosti.astro.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – BŘEZEN 2025

Z večerní oblohy zmizel **Saturn**, který se 12. 3. dostane do konjunkce se Sluncem. Naopak počátkem března nastávají letošní nejlepší pozorovací podmínky pro planetu **Merkur**. Spatříme ho v první polovině měsíce večer nad západem. Maximální východní elongace nastává 8. 3. (viz graf vpravo). Společnost Merkuru bude dělat **Venuše**, kterou také ještě spatříme v první polovině měsíce večer nad západem. Do dolní konjunkce se Sluncem doputuje 23. 3. a na denní obloze bude možné teleskopicky sledovat její fázi v podobě velmi tenkého srpku (pozor na bezpečnost při pozorování planety v blízkosti Slunce!). V první polovině noci můžeme sledovat **Jupiter** a **Uran**, po většinu noci kromě rána pak také **Mars**. Ten se však již vzdaluje a jeho úhlový průměr klesá.

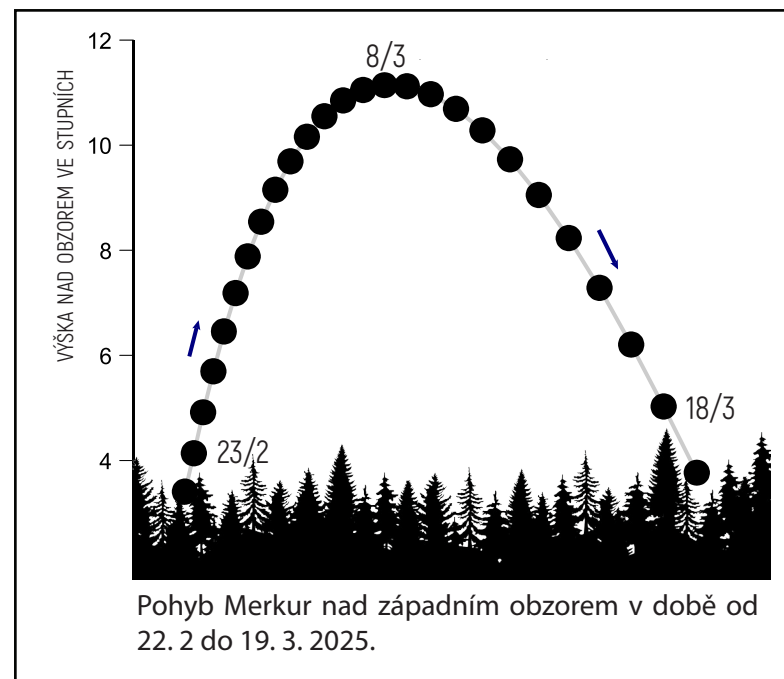
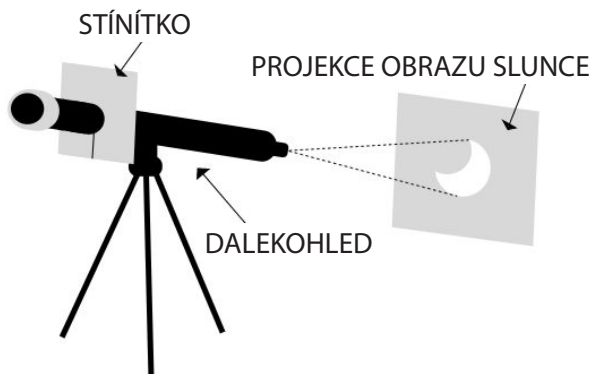
Hned 1. 3. dojde ke **konjunkci** Měsíce s Merkurkem a tak večer za soumraku spatříme **seskupení** Merkuru, mladého Měsíce v podobě velmi tenkého srpku a Venuše nízko nad západem. Následně 11. 3. nastává konjunkce Venuše s Merkurkem a obě planety budou svítit za soumraku nad západem (např. se vejdou společně do 7° zorného pole triedru).

Nad ránem 20. března proběhne **zákryt** jasné hvězdy 6 Sco (2,9^m) Měsícem (01.42 – 02.42 UT pro 15°E a 50°N).

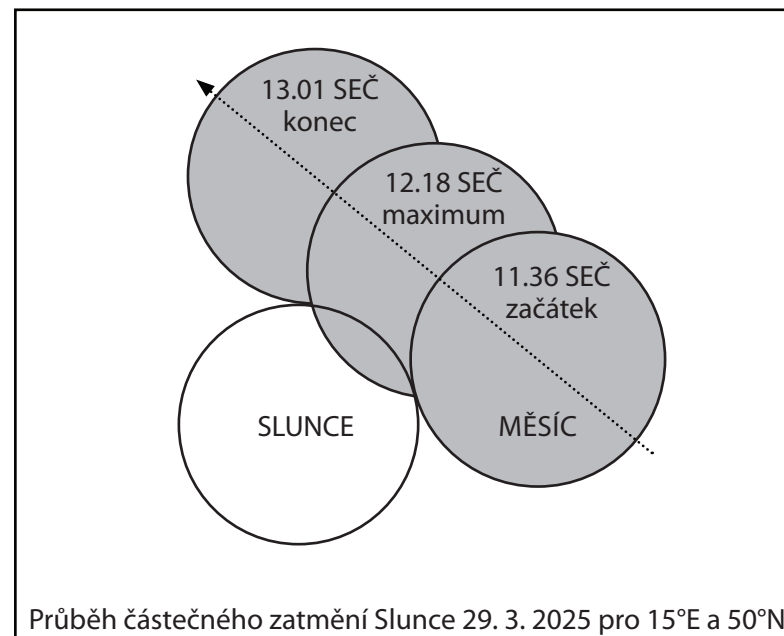
V březnu dojde ke dvěma **zatměním**. Dne 14. 3. nastane úplné zatmění Měsíce, které ale u nás bude prakticky nepozorovatelné. Měsíc zapadá cca 10 min před začátkem částečné fáze. Druhé zatmění je podstatně lákavější – v sobotu 29. 3. budeme moci kolem poledne v celém průběhu pozorovat **částečné zatmění Slunce**. Velikost zatmění v maximální fázi bude 0,2 a pro 15°E a 50°N nastává v 12.18 SEČ (viz obrázek vpravo dole). V jiných místech ČR se časy mohou lišit v řádu minut. Úkaz je dobře pozorovatelný i bez nákladného vybavení. Pro sledování postupu měsíčního disku zakrývajícího sluneční kotouč je zapotřebí opatřit si vhodný filtr. Ideální jsou brýle s folií (stříbrnou nebo černou) speciálně určenou k tomuto účelu (brýle lze zakoupit v různých internetových obchodech nebo na hvězdárnách či v planetáriích v ceně cca 50–120 Kč). Jako improvizované řešení lze použít svářečský filtr denzity min. 13, lépe však č. 14 (cena cca 20–50 Kč). Při pozorování dalekohledem musí být filtr ze speciální solární folie umístěn vždy před objektivem přístroje, stejně tak před teleobjektivem pokud se třeba rozhodnete zatmění zdokumentovat fotograficky. Nikdy se nedívejte dalekohledem přímo do Slunce, hrozí trvalé poškození zraku. Alternativou u čočkových dalekohledů je použití metody projekce (obrázek dole), tu však nelze doporučit a použít u levnějších přístrojů s plastovými komponenty...

Na kometárním poli po loňských jasných vlasaticích přicházejí slabší měsíce. Až do podzimu pravděpodobně nebude žádná z očekávaných komet v dosahu malých amatérských přístrojů.

Jarní rovnodennost letos nastává 20. 3. v 10.02 SEČ a v neděli 30. 3. začíná platit středoevropský letní čas (SELČ).

Pohyb Merkur nad západním obzorem v době od 22. 2 do 19. 3. 2025.

Průběh částečného zatmění Slunce 29. 3. 2025 pro 15°E a 50°N